LIETUVOS GYVENTOJŲ GENOCIDO IR REZISTENCIJOS TYRIMO CENTRAS

Biudžetinė įstaiga, Didžioji g. 17/1, LT-01128 Vilnius tel. (8 5) 231 4139, faks. (8 5) 279 1033, el. p. centras@genocid.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 191428780

Grant Arthur Gochin,
atstovaujamam advokato Roko Rudzinsko
A. Mickevičiaus g. 14-2
LT-08119 Vilnius

2020-02-20 Nr. 14R-
Į 2020-02-02

DĖL PRAŠYMO PANEIGTI INFORMACIJĄ

2020-02-02 gavome Jūsų prašymą paneigti 2019-12-27 dienos LRT tinklalapio publikacijoje *„Genocido centro vadovė: svarbu ne istorinis išsilavinimas, o tikėti tyrimų rezultatais“* (toliau – **Publikacija**) bei Publikacijos pagrindu „LRT Radijo“ laidoje „Aktualijų studija“ (data nenurodoma) Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro (toliau – **LGGRTC**) direktorės Teresės Birutės Burauskaitės paskelbtą informaciją kaip neatitinkančią tikrovės. Prašyme Jūs nurodote, kad Publikacija taip pat buvo paskelbta anglų bei galimai ir rusų kalbomis.

Susipažinę su Jūsų prašymu ir jame išdėstytais argumentais, pažymime, kad Jūsų prašymas yra nepagrįstas dėl toliau išdėstytų faktinių aplinkybių ir teisinių argumentų.

Pirma, publikacijoje buvo paskelbta LGGRTC direktorės asmeninė subjektyvi nuomonė apie tam tikrus realiai egzistavusius įvykius, t. y. Teresė Birutė Burauskaitė, veikdama kaip LGGRTC atstovė, viešai pakomentavo 2019-03-27 Vilniaus apygardos administracinio centro priimtą sprendimą byloje Nr. eI-534-281/2019 (toliau – **Sprendimas**) bei pateikė šio Sprendimo vertinimą. Atkreiptinas dėmesys, kad LGGRTC direktorė neteigė, kad Sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas, todėl visiškai nesutiktina su Jūsų argumentu, kad šiai dienai priimto, nors ir apskųsto, Sprendimo citavimas ar komentavimas *per se*, nes egzistuoja galimybė, kad antrosios instancijos teismas pakeis Sprendimą, reiškia tikrovės neatitinkančios informacijos skelbimą.

Antra, publikacijoje paskelbta nuomonė turi pakankamą faktinį pagrindą, nes iš faktinių aplinkybių akivaizdu, kad toks Sprendimas, apie kurį buvo pasisakyta Publikacijoje, teismo buvo priimtas. Pažymėtina, kad Publikacijoje paskelbta informacija buvo tiksli ir teisinga, paskelbta

remiantis Sprendime teismo suformuluotomis išvadomis, jų neiškraipant, o būtent taip, kaip pati LGGRTC direktorė suprato ir įvertino tokį teismo Sprendimą. Tai, kad Jūsų klientui nepatinka priimtas Sprendimas, nėra ir negali būti pakankamas pagrindas uždrausti kitiems asmenims viešai jį komentuoti, todėl toks prašymas *per se* yra visiškai nepagrįstas ir niekinis.

Pažymėtina ir tai, kad priešingai nei nurodote savo prašyme, Vilniaus apygardos administracinis teismas nagrinėjo LGGRTC istorinės pažymos turinį, t. y. iš Sprendime pateiktų argumentų matyti, kad teismas išsamiai išnagrinėjo LGGRTC pateiktą pažymą ir nustatė, kad joje *„pateikiami konkretūs dėstomų argumentų pagrindai, t. y. istorinių tyrimų, archyvų duomenys, istorinis aplinkybių kontekstas, mokslinių straipsnių ištraukos”*, kas leidžia daryti pagrįstą išvadą, jog „*teismas pripažino, kad išvados padarytos remiantis moksline metodika”.* Taigi, nėra jokio pagrindo sutikti su Jūsų prašyme nurodytais argumentais, kad LGGRTC direktorė negalėjo susidaryti pagrįstos nuomonės, jog teismas netyrė, ar išvados padarytos remiantis mokslinėmis metodikomis ar ne. Atkreipiame Jūsų dėmesį į tai, kad Lietuvos Respublikoje teisingumą vykdo tik teismas, o ne Jūsų klientas, todėl tik pats teismas galėtų panaikinti priimtą Sprendimą ir priimti naują sprendimą, kuris nustatytų priešingas išvadas nei šiuo metu yra priimtos Sprendime.

Trečia, iš Jūsų prašymo visiškai nesuprantama, kaip Publikacijoje paskelbta asmeninė nuomonė galėjo žeminti Jūsų kliento garbę ir orumą, t. y. kaip Publikacijoje pateiktas teismo Sprendimo vertinimas, kuriame nėra minima nei Jūsų kliento vardas, nei pavardė, nei informacija, kuri leistų lengvai atpažinti Jūsų klientą, gali būti siejama su Jūsų klientu kaip neva pažeidžianti jo garbę ir orumą. Dėl to, toks Jūsų prašymas iš esmės negalėtų būti tenkinamas, nes jis neatitinka įstatymo leidėjo suformuluotų tikslų bei taisyklių, o taip pat teismų suformuluotos jurisprudencijos šios kategorijos bylose.

Pagal Lietuvos Respublikos (toliau – **LR**) Civilinio kodekso (toliau – **CK**) 2.24 straipsnio 1 dalį ir Visuomenės informavimo įstatymo (toliau – **VIĮ**) 44 str., asmuo turi teisę reikalauti paneigti paskleistus duomenis, kurie neatitinka tikrovės ir žemina jo garbę ir orumą (juridinio asmens dalykinę reputaciją). Duomenimis CK 2.24 str. prasme laikytinos žinios, kurias galima patikrinti objektyviomis įrodinėjimo priemonėmis, taikant tiesos ir netiesos kriterijus. Tik tokius duomenis, jei šie žemina asmens garbę ir orumą (dalykinę reputaciją) galima paneigti. Vadovaujantis CK 2.24 str. aiškinimu ir taikymu Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikoje (toliau – **LAT**), paskleistos informacijos paneigimas yra neįmanomas, jeigu asmuo išsakė savo nuomonę, vertinimus, išvadas ar pastabas, susijusias su tikrais įvykiais. Nuomonė visuomet yra subjektyvi, todėl jai netaikomi tiesos ir tikslumo kriterijai, tačiau ji turi būti reiškiama sąžiningai ir etiškai, sąmoningai nenuslepiant ir neiškreipiant faktų ir duomenų.

Taigi iš aukščiau išdėstyto akivaizdu, kad Jūsų prašymas yra visiškai nepagrįstas, nes LGGRTC direktorė negali būti įpareigota paneigti Publikacijoje paskelbtos subjektyvios nuomonės, kuri buvo paskelbta sąžiningai ir etiškai bei turint pakankamą teisinį faktinį pagrindą (galiojantį teismo Sprendimą), o taip pat, LGGRTC direktorė negali paneigti nuomonės, kuri neva žemina Jūsų kliento garbę ir orumą, nes Publikacijoje paskelbta nuomonė nėra apie Jūsų klientą ir jo susieti su Publikacijos turiniu visiškai neįmanoma.

Papildomai atkreipiame Jūsų dėmesį, kad Prašymo rezoliucinėje dalyje Jūsų cituojamas VIĮ nuostatos, t. y. 19 straipsnio 2 dalis bei 22 straipsnio 11 dalies 1 ir 2 punktai negali būti taikomi LGGRTC ir/ar direktorei, kadangi nei LGGRTC, nei jo direktorė nėra viešosios informacijos rengėjai, skleidėjai, ar žurnalistai, o iš Jūsų prašymo yra visiškai neaišku, kuriais argumentais remiantis Jūsų manymu šios teisės normos turėtų būti taikomas Publikacijoje LGGRTC direktorės išsakytai nuomonei.

Įvertinus išdėstytą pranešame, kad nematome jokio objektyvaus faktinio pagrindo tenkinti šį Jūsų prašymą.

Generalinė direktorė Teresė Birutė Burauskaitė

Dalius Egidijus Stancikas, tel. (8~5) 275 1266, el. p. dalius.stancikas@genocid.lt